

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudců Mgr. Milana Taubera a JUDr. Jana Ryby v právní věci žalobce: **J. J.**, bytem L. 98, Z., zast. společností eTAX s.r.o., se sídlem Komenského 87/3, Liberec, proti žalovanému: **Finanční úřad pro hlavní město Prahu**, se sídlem Štěpánská 619/28, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 10. 2013, č. j. 5392334/13/2001-24402-106476,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Finančního úřadu pro hlavní město Prahu ze dne 31. 10. 2013, č. j. 5392334/13/2001-24402-106476, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 11 228,- Kč k rukám jeho zástupce, společnosti eTAX s. r. o.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí Finančního úřadu pro hlavní město Prahu (dále jen „žalovaný“), kterým byla zamítnuta žádost žalobce o prominutí příslušenství daně podle § 55a zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“), ve spojení s § 264 odst. 6 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“).

Žalobce v podané žalobě především namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, neboť žalovaný v napadeném rozhodnutí neuvedl důvody vztahující se k částce 83.797,- Kč, pro které prominul z této částky pouze 324,- Kč. Nadto v odůvodnění rozhodnutí nejsou ani uvedeny důvody, pro které u platebního výměru ze dne 27. 6. 2012 žalovaný

prominul příslušenství ve výši 100 %, u druhého platebního výměru prominul příslušenství ve výši 0,39 %; absentuje tedy správní úvaha, jak žalovaný dospěl k tomuto rozdílu. Podle žalobce rozhodl žalovaný v rozporu s pokynem D-330 Ministerstva financí, neboť neuvedl dostatečně spolehlivě a přezkoumatelně důvody, které by svědčily o objektivitě a transparentnosti při rozhodování o prominutí příslušenství daně z důvodu odstranění tvrdosti. Žalobce tvrdí, že žalovaný nedodržel interní pokyn, kterým Ministerstvo financí zavedlo procentní částky prominutí k jednotlivým důvodům prominutí.

Žalobce rovněž namítá, že ve správním řízení došlo ke zkrácení jeho práv tím, že byla porušena zásada věc vyřídit v přiměřené lhůtě. Žalobce blíže uvedl, že o žádosti ze dne 31. 12. 2010 bylo rozhodnuto až dne 31. 10. 2013, což žalobce považuje za porušení čl. 38 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Z ustálené správní praxe navíc plyne, že tyto žádosti jsou vyřizovány ve lhůtě 6 měsíců, proto se žalobce domnívá, že žalovaný narušil i zásadu rovnosti daňových subjektů.

Žalobce dále namítá vadu nezákonnosti řízení, neboť žalovaný rozhodl o prominutí nepravomocně stanoveného příslušenství na dani darovací dle platebního výměru v celkové výši 83.797,- Kč.

Závěrem žalobce uvedl, že žalovaný porušil čl. 38 Listiny, jelikož omezil žalobce na jeho právu věc osobně projednat a osvětlit důvody žádosti.

Žalovaný v písemném vyjádření k obsahu žaloby navrhl zamítnutí žaloby a k jednotlivým žalobním námitkám uvedl následující:

- *k námitce porušení zásady vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě* - o žádosti ze dne 31. 12. 2010 bylo skutečně rozhodnuto až dnem uvedeným žalobcem (dne 31. 10. 2013). Nebyla tak dodržena lhůta obvyklá pro vydání takového rozhodnutí stanovená v pokynech Ministerstva financí. V daném případě se jedná o pořádkovou lhůtu, s jejímž nesplněním zákon nespojuje žádné právní následky. Její nedodržení proto naplňuje pouze znaky nečinnosti, která v průběhu daňového řízení namítána nebyla. Žalovaný poukázal na skutečnost, že rozhodování o žádosti o prominutí příslušenství daně bylo odloženo až do doby stanovení daňové povinnosti a tím i zvýšení daně, kterého se týká prominutí.

- *k námitce nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů* - výrok rozhodnutí byl odůvodněn jako celek. V napadeném rozhodnutí žalovaný uvedl, že při rozhodování o prominutí příslušenství daně zohlednil bezdlužnost žalobce a jeho dobrou spolupráci při plnění nepeněžitých povinností. Dále uvedl, že vzal v úvahu i skutečnost, že daňová přiznání k dlužné dani, ke které se váže předmětné příslušenství, byla podána až na základě výzvy správce daně. Podle žalovaného v odůvodnění nic nechybí a nelze zpochybňovat přezkoumatelnost rozhodnutí jako celku.

Důvody prominutí se týkají obou prominutí, i když jedno bylo prominuto v celé výši a druhé pouze ve výši minimální. Žalobce požádal o prominutí příslušenství ještě před vyměřením daně, ke které se předmětné příslušenství váže. Toto příslušenství nebylo v žádosti specifikováno. Žalovaný o prominutí rozhodoval v souladu s § 55a zákona o správě daní a poplatků a v souladu s metodickými pokyny Ministerstva financí.

V souladu s pokynem D-330 žalovaný určil výši příslušenství daně, které vůbec prominout nelze. Jedná se o příslušenství ve výši 84.732,- Kč, které náleží k dani, jenž nebyla uhrazena. Příslušenství, u kterého jsou posuzovány důvody pro prominutí, činí 40.979,- Kč. Základní důvody, pro které při jejich naplnění lze usuzovat na naplnění zákonného důvodu tvrdosti, nebyly u žalobce naplněny. Žalovaný při rozhodování o výši částky, která bude

prominuta, zohlednil důvody bonusu (bezdlužnost žalobce a dobrá úroveň spolupráce se správcem daně) a důvody malusu (příslušenství vzniklé na základě opožděné platby daně). Na základě toho bylo zjištěno, že lze prominout příslušenství k dani pouze ve výši 12.294,- Kč.

Promíjenou výši příslušenství žalovaný nepřiradil ke konkrétním daňovým povinnostem poměrně, ale postupně k jednotlivým předpisům daňových povinností podle pořadí, jak jsou předpisy evidovány v Automatizovaném systému ADIS. Nejprve bylo plně prominuto zvýšení daně vyměřené PV č. j. 357282/12 ve výši 11.970,- Kč a následně část zvýšení daně vyměřené PV č. j. 349545/12 ve výši 324,- Kč (z částky 83.797,- Kč). Úrok z prodlení prominut nebyl vůbec. Daný způsob považuje žalovaný za standardní. Žalovaný upozorňuje, že způsob rozdělení prominuté částky mezi jednotlivé předpisy nemá vliv na celkovou výši prominutého příslušenství daně a nejsou s ním spojeny ani žádné jiné odlišné důsledky.

Žalovaný uvádí, že postupoval v souladu s pokynem Ministerstva financí D-330 a interními předpisy. Při dodržení těchto předpisů není místo na správní uvážení, čímž je zaručena určitá jednotnost rozhodovací činnosti správců daně.

- *k námitce nezákonnosti rozhodnutí, protože žalovaný rozhodl o prominutí nepravomocně stanoveného příslušenství na dani* - v souladu s § 55a zákona o správě daní a poplatků může k prominutí dojít v jakémkoli stadiu daňového řízení.

- *k námitce nerespektování čl. 38 Listiny* - z čl. 38 odst. 2 Listiny vyplývá, že každý má právo, aby jeho věc byla projednána veřejně. Veřejnost může být vyloučena jen v případech stanovených zákonem. Daňový řád stanoví, že správa daní je neveřejná, a to z důvodu povinnosti osob zúčastněných na správě daní zachovávat mlčenlivost o všem, co se v souvislosti se správou daní dozvěděly. Pokud jde o důvody podání žádosti o prominutí, žalobce je mohl a měl osvětlit v rámci této žádosti. Stejně tak mohl uvést všechny skutečnosti, které by mohly svědčit pro prominutí. V daném případě žádné důkazní řízení prováděno nebylo.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (75 odst. 2 věta první s. ř. s.), a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Z povahy věci se soud nejprve musel zabývat tím, zda je napadené rozhodnutí zatíženo vadou, k níž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu z 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73, (publ. pod č. 1546/2008 Sb. NSS; všechna zde citovaná rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz) je mezi takové vady třeba řadit i nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů. Soud je tedy povinen přihlížet k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost nebo pro nedostatek důvodů z moci úřední, tedy aniž by žalobce nepřezkoumatelnost ve své žalobě konkrétně namítal.

Soud připomíná, že rozhodování o prominutí příslušenství daně je založeno na správním uvážení. Z gramatického výkladu § 55a zákona o správě daní a poplatků vyplývá, že správce daně má volnost zvolit při řešení konkrétního případu jedno z více právně možných

rozhodnutí (daň prominout nebo daň neprominout). Při přezkumu rozhodnutí, které vychází ze správního uvážení, soudy přezkoumávají, zda bylo vydáno v řádném řízení, zda správní orgán nepřekročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo jej nezneužil (§ 78 odst. 1, poslední věta, s. ř. s.). Do tohoto režimu spadá také rozhodnutí o prominutí příslušenství daně. Obdobně judikoval i Ústavní soud v usnesení ze dne 13. 11. 2007, sp. zn. IV. ÚS 2323/07, kde konstatoval, že použitím neurčitých právních pojmů v § 55a zákona o správě daní a poplatků zákonodárce „vytvořil prostor veřejné správě, aby zhodnotila, zda konkrétní situace patří do rozsahu neurčitého právního pojmu či nikoli, přičemž s existencí určitého skutkového stavu není jednoznačně spojen jediný právní následek; je pak na uvážení správního orgánu - ve stanovených mezích – takový následek určit, jmenovitě rozhodnout, zda žádosti daňového dlužníka vyhovět a daň či její příslušenství prominout či nikoli“.

Soud zde upozorňuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 30. 4. 2014, č.j. 8 Afs 14/2014 – 29), z níž vyplývá jaké jsou kladeny požadavky na odůvodnění rozhodnutí, jehož předmětem je právě posouzení žádosti o prominutí daňové povinnosti, tedy rozhodnutí, které výlučně závisí na správní úvaze žalovaného správního orgánu, a u něhož má odůvodnění zcela zásadní význam, neboť na základě něho soud posuzuje správní úvahu žalovaného správního orgánu a zkoumá, zda tato úvaha byla vytvořena na podkladech shromážděných ve správním spise, zda neodporuje zásadám logiky a zda žalovaný správní orgán v úvaze nepřekročil zákonem vymezené meze. Existence odůvodnění rozhodnutí pak zcela obecně zamezuje libovůli správního orgánu při rozhodování a zároveň vytváří předpoklady k tomu, aby v obdobných případech bylo rozhodováno obdobně. Konečně existence odůvodnění umožňuje žalovanému správnímu orgánu vyvrátit případné neoprávněně vznesené námitky.

Své uvážení vyjádřil žalovaný v napadeném rozhodnutí takto:

„Správce daně při rozhodování přihlédl k důvodům uvedeným v žádosti, jež byla doplněna podáním učiněným dne 12.4.2011, které zaevidoval pod č.j. 180270/11/001961106476, zároveň zohlednil bezdlužnost daňového dlužníka u územních finančních orgánů a celních orgánů a rovněž dobrou úroveň spolupráce při plnění nepeněžitých povinností. Na druhou stranu zohlednil skutečnost, že daňová přiznání byla podána až na základě výzvy správce daně. Vzhledem k uvedenému bylo rozhodnuto tak, jak je ve výroku uvedeno“

Z takto kusého odůvodnění napadeného rozhodnutí není vůbec patrné, proč žalovaný nevyhověl žádosti o prominutí příslušenství u obou platebních výměrů ve stejné procentuální výši, resp. nejsou vůbec seznatelné důvody, pro které žalovaný pokládá za nutné ponechat část prostředků jako sankci za porušení povinností právě ve výši, v jaké ji stanovil (tj. v rozsahu neprominuté částky). Jinými slovy, z napadeného rozhodnutí není zřejmá úvaha žalovaného, proč přikročil k prominutí příslušenství právě jen v té výši, jak stanovil ve výroku napadeného rozhodnutí (tedy, že se promíjí částka ve výši 324 Kč z částky 83 797 Kč, a současně se promíjí částka ve výši 11 970 Kč z částky výši 11 970 Kč).

Odůvodnění obsahuje pouze sdělení, že správce daně „zohlednil bezdlužnost daňového dlužníka u územních finančních orgánů a celních orgánů a rovněž dobrou úroveň spolupráce při plnění nepeněžitých povinností.“ Dále se v napadeném rozhodnutí uvádí, že „na druhou stranu [správce daně] zohlednil skutečnost, že daňová přiznání byla podána až na základě výzvy správce daně.“

Byť soud z tohoto odůvodnění může logicky předpokládat, že první dva důvody představují kladné hodnocení daňového subjektu, zatímco druhý důvod jde k tíži daňového

subjektu, z dikce odůvodnění to na první pohled není zcela zřejmé. Především však v odůvodnění absentuje úvaha, jak z těchto důvodů správce daně dospěl právě k výši 100 % u jedné částky a k výši 0,39 % u druhé částky. Žalovaný sice ve vyjádření k žalobě uvádí, že k daným částkám dospěl přesně v souladu s pokyny Ministerstva financí D-330, avšak v samotném napadeném rozhodnutí na tyto pokyny neodkazuje ani v obecné rovině, natož aby přesně uvedl, jak konkrétně správce daně dospěl k výsledné částce. Nedostatečné odůvodnění nemůže zhojit ani fakt, že ve správním spisu se nachází dokumenty obsahující podrobnou kalkulaci, která odkazuje na pokyny D-330. Nedostatečné odůvodnění rozhodnutí nemůže být zhojeno ani tím, že se jednotlivými důvody bude žalovaný věcně zabírat až ve vyjádření k žalobě proti rozhodnutí.

Rozhodnutí žalovaného je proto nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a soudu nezbylo než je bez jednání zrušit podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Na základě všech shora uvedených skutečností soud žalobou napadené rozhodnutí podle ust. § 78 odst. 1, 4 s.ř.s. ve spojení s ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. pro vady řízení bez jednání zrušil pro nepřezkoumatelnost, spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Soud se ve shodě s judikaturou Nejvyššího správního soudu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28.11.2003, č.j. 7 A 38/2001-37) nezabýval meritem věci za situace, kdy napadené rozhodnutí ruší pro podstatné vady řízení podle cit. ust. § 76 s.ř.s., neboť soudcovské hodnocení by v danou chvíli bylo předčasné. Bude na žalovaném, aby se v dalším řízení podrobně vypořádal s námitkami žalobce včetně obrany uplatněné v žalobě a rozhodl, přičemž v odůvodnění svého rozhodnutí řádně a podrobně vyloží, jakými úvahami byl ke svým závěrům veden.

Právním názorem soudu, vysloveným v tomto rozsudku, je žalovaný v dalším řízení vázán (ust. § 78 odst. 5 s.ř.s.).

O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalobce. Jeho náklady řízení tvoří jednak zaplacený soudní poplatek z podané žaloby ve výši 3000,- Kč a jednak odměna zástupci za dva úkony právní služby po 3 100,- Kč a související náhrada hotových výdajů po 300,- Kč podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) v platném znění, zvýšené o sazbu daně z přidané hodnoty. Žalobci tak bude na náhradě nákladů zaplacená žalovaným celková částka 11 228,- Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení

rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 20. ledna 2016

JUDr. Ludmila Sandnerová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Matznerová, DiS.